

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ

**privind ratificarea Memorandumului suplimentar de înțelegere
(al doilea addendum la Memorandumul de înțelegere) dintre Uniunea Europeană și România,
semnat la Bruxelles la 20 iulie 2010 și la București la 2 august 2010,
la Memorandumul de înțelegere dintre Comunitatea Europeană și România,
semnat la București și la Bruxelles la 23 iunie 2009**

Având în vedere:

- amânarea tragerii celei de-a treia tranșe, inițial asumată pentru al doilea trimestru al anului 2010, și necesitatea încadrării în calendarul stabilit cu Comisia Europeană în ceea ce privește eliberarea tranșelor din împrumut;
- asigurarea unei finanțări echilibrate a deficitului bugetar din surse interne și externe, precum și consolidarea rezervei tampon în valută conform celor agreate cu Fondul Monetar Internațional și Comisia Europeană;

— riscul reputațional pentru statul român în cazul în care această tranșă nu ar fi disponibilizată conform calendarului, luând în considerare faptul că, în baza angajamentului luat de România față de Comisia Europeană de a finaliza în regim de urgență procedura internă de ratificare a documentelor contractuale, aceasta și-a programat în planurile sale de finanțare atragerea de fonduri prin lansarea unei emisiuni de obligațiuni în luna septembrie și luând în considerare faptul că aceste elemente constituie o situație extraordinară, a cărei reglementare nu poate fi amânată,

în temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Articol unic. — Se ratifică Memorandumul suplimentar de înțelegere (al doilea addendum la Memorandumul de înțelegere) dintre Uniunea Europeană și România, semnat la Bruxelles la 20 iulie 2010 și la București la 2 august 2010, la Memorandumul de înțelegere dintre Comunitatea Europeană și România,

semnat la București și la Bruxelles la 23 iunie 2009, ratificat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 82/2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 455 din 1 iulie 2009, aprobată cu modificări prin Legea nr. 364/2009, cu completările ulterioare.

PRIM-MINISTRU
EMIL BOC

Contrasemnează:

Ministrul finanțelor publice,

Gheorghe Ialomițianu

Guvernatorul Băncii Naționale a României,

Mugur Constantin Isărescu

Ministrul muncii, familiei și protecției sociale,

Ioan Nelu Botiș

Ministrul transporturilor și infrastructurii,

Anca Daniela Boagiu

Ministerul educației, cercetării, tineretului și sportului,

Daniel Petru Funeriu

Ministrul administrației și internelor,

Vasile Blaga

Ministrul economiei, comerțului și mediului de afaceri,

Ion Ariton

Ministrul sănătății,

Cseke Attila

Ministrul afacerilor externe,

Teodor Baconschi

Secretarul general al Guvernului,

Daniela Nicoleta Andreescu

București, 8 septembrie 2010.
Nr. 81.

MEMORANDUM SUPLIMENTAR DE ÎNȚELEGERE
(al doilea addendum la Memorandumul de înțelegere)
între Uniunea Europeană și România^{*})

1. La data de 6 mai 2009, Consiliul Uniunii Europene a adoptat Decizia 2009/459/CE pentru a pune la dispoziția României asistență financiară pe termen mediu de până la 5 miliarde euro. La 16 februarie 2010, Consiliul a modificat această decizie pentru a reflecta impactul pe care l-a avut asupra obiectivelor programului recesiunea mai puternică decât cea anticipată. Asistența este oferită sub formă de împrumut pe termen mediu în cadrul facilității pentru balanța de plăți a statelor membre [având la bază art. 143¹ din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (*Tratatul*) și Regulamentul nr. 332/2002²]. Asistența Uniunii Europene (*UE*) pentru România vine în completarea sprijinului acordat de Fondul Monetar Internațional (*FMI*) prin intermediul unui acord stand-by (*ASB*), în valoare de 11,4 miliarde DST (aproximativ 12,95 miliarde euro), aprobat la data de 4 mai 2009. Sprijin suplimentar multilateral în valoare de 2 miliarde euro va fi furnizat de către Banca Mondială (1 miliard euro), precum și de Banca Europeană de Investiții (*BEI*) și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (*BERD*) (1 miliard euro).

2. Memorandumul de înțelegere (*Memorandumul*), care stabilește criteriile de politică economică legate de fiecare tranșă, precum și condițiile de raportare și monitorizare a împrumutului, a fost semnat la data de 23 iunie 2009. Implementarea măsurilor fiscale, a celor din sectorul financiar și a măsurilor de reformă structurală prevăzute în Memorandum ar trebui să permită economiei să reziste la presiunile de

lichiditate pe termen scurt, asigurând în același timp și îmbunătățirea competitivității și sprijinirea ajustării coerente a dezechilibrelor pe termen mediu, reasezând astfel economia pe o bază solidă și durabilă. Prima tranșă de 1,5 miliarde euro a fost virată la data de 27 iulie 2009 în urma semnării Acordului de împrumut la 23 iunie 2009. A doua tranșă în valoare de 1 miliard euro a fost virată la data de 11 martie 2010. Alte 3 tranșe au fost programate pentru perioada cuprinsă între trimestrul II al anului 2010 și trimestrul II al anului 2011.

3. În luna august 2009, serviciile Comisiei au participat la o misiune de evaluare a FMI, care a dus la eliberarea celei de-a doua tranșe în cadrul programului FMI. Deoarece la acel moment nu era planificată nicio tranșă UE, misiunea nu a reprezentat o evaluare formală în cadrul programului de asistență din partea UE. S-a convenit cu autoritățile revizuirea unora dintre obiectivele programului. În mod special, ținta de deficit pentru bugetul de stat 2009 a fost stabilită la 7,8% din PIB în termeni ESA95 (7,3% din PIB în termeni cash) datorită recesiunii mai puternice decât cea prognozată. Au fost identificate măsuri suplimentare pentru limitarea deficitului în anul 2010 la 6,4% din PIB în termeni ESA95 (5,9% din PIB în termeni cash), inclusiv măsuri menite să mențină sub control cheltuielile cu salariile din sectorul public ca procent din PIB și să limiteze cheltuielile cu pensiile și cele cu bunuri și servicii, precum și creșterii ale accizelor.

^{*}) Traducere.

¹ Fostul art. 199 din Tratatul de înființare a Comunității Europene.

² Așa cum este modificat de Regulamentul nr. 431/2009.

4. Serviciile Comisiei au efectuat, în lunile octombrie/noiembrie 2009 și ianuarie 2010, misiuni de evaluare a progreselor realizate în ceea ce privește condițiile specifice atașate celei de-a doua tranșe de 1 miliard euro în cadrul programului de asistență financiară a UE. Aceste misiuni au fost comune cu cele ale FMI și Băncii Mondiale. Conform constatărilor acestor misiuni și după consultarea cu Comitetul Economic și Financiar, criteriile de politică economică asociate virării celei de-a doua tranșe din împrumutul UE au fost îndeplinite. În mod special, Parlamentul a adoptat un buget pe anul 2010 în conformitate cu țintele programului și au fost realizate progrese satisfăcătoare în alte domenii ale reformelor structurale. Totuși, ținându-se seama de prognoza macroeconomică modificată și de întârzierile ivite în implementarea unora dintre măsurile de reformă prevăzute în Memorandum, s-a impus ajustarea condițiilor asociate virării tranșelor viitoare din cadrul asistenței financiare. Modificările convenite în legătură cu criteriile specifice de politică economică au fost prevăzute în anexa la Memorandumul suplimentar de înțelegere (*primul Memorandum suplimentar*), semnat de autoritățile române la data de 18 februarie 2010 și de comisarul Olli Rehn la data de 22 februarie 2010. Totodată, s-a convenit reducerea graduală a deficitului fiscal, astfel încât în anul 2012 acesta să ajungă sub nivelul de referință de 3% din PIB prevăzut în Tratat. La data de 16 februarie 2010, acest acord a fost avizat prin Recomandările revizuite ale Consiliului Ecofin către România, conform art. 126(7) din Tratat.

5. Serviciile Comisiei au mai efectuat o misiune de evaluare împreună cu experții FMI și ai Băncii Mondiale în perioada 26 aprilie—10 mai 2010, pentru a evalua progresele înregistrate în ceea ce privește condițiile specifice asociate celei de-a treia tranșe, în valoare de 1,15 miliarde euro, în cadrul programului de asistență financiară a UE. S-a constatat că, în contextul politicilor actuale, ținta de deficit fiscal pentru anul 2010, de 6,4% din PIB, va fi ratată cu o marjă semnificativă, ca urmare a unei deteriorări a condițiilor economice, dificultăților în colectarea veniturilor și derapajelor pe partea de cheltuieli. Cu toate acestea, Guvernul României și-a asumat angajamentul de a lua măsuri compensatorii suplimentare (vezi anexa nr. 1). Aceste măsuri vor trebui adoptate și implementate înainte de eliberarea de către Comisie a celei de-a treia tranșe din împrumutul UE. Acest lucru va fi verificat în iulie 2010. În alte domenii de reformă par a se fi înregistrat progrese notabile, ce includ adoptarea de către Parlament a legii responsabilității fiscale și a legii menite să asigure independența autorităților de supraveghere din sectorul financiar nonbancar, adoptarea de către Guvern a unei propuneri de reformă a sistemului de pensii, precum și semnarea contractului privind analiza funcțională a administrației publice. Conform acestor constatări și după consultarea cu Comitetul Economic și Financiar, criteriile de politică economică pentru virarea celei de-a treia tranșe din împrumutul UE par a fi fost îndeplinite în linii mari.

6. Cu toate acestea, se impune ajustarea condițiilor aferente virării următoarelor tranșe din asistența financiară, pentru a reflecta în mod special măsurile de consolidare fiscală agreeate de Guvernul României. Modificările convenite în criteriile specifice de politică economică sunt prezentate în anexa nr. 1 la acest al doilea Memorandum suplimentar de înțelegere

(*al doilea Memorandum suplimentar*), ce constituie al doilea addendum la Memorandum.

7. Prevederile articolelor din Memorandum și din primul Memorandum suplimentar (inclusiv ale anexelor acestora) rămân valabile și în vigoare dacă nu sunt amendate în mod explicit prin acest al doilea Memorandum suplimentar.

8. Virarea tuturor tranșelor viitoare rămase în cadrul programului este condiționată de conformitatea măsurilor implementate de către Guvernul României în baza acestui al doilea Memorandum suplimentar cu prevederile Tratatului UE. În mod special, prevederile ordonanței de urgență a Guvernului privind combaterea evaziunii fiscale trebuie să fie aliniate la prevederile Tratatului UE înainte de intrarea sa în vigoare.

9. În baza îndeplinirii condițiilor prevăzute în Memorandum și în primul Memorandum suplimentar și în urma consultării Comitetului Economic și Financiar, Comisia va decide cu privire la eliberarea celei de-a treia tranșe, în valoare de 1,15 miliarde euro, sub rezerva implementării măsurilor de consolidare fiscală prezentate în anexa nr. 1 (secțiunea „Acțiuni ce vor fi întreprinse înaintea virării celei de-a treia tranșe a împrumutului UE”) și a semnării celui de-al doilea Memorandum suplimentar de către părți și a intrării în vigoare a acestuia.

10. Anexa nr. 1 face parte integrantă din acest al doilea Memorandum suplimentar.

11. Toate notificările legate de acest al doilea Memorandum suplimentar vor fi transmise în mod valabil dacă sunt trimise, în scris, la adresa:

Pentru Comunitatea Europeană:
Comisia Comunităților Europene
Direcția Generală pentru Afaceri Economice și Financiare
B-1049 Bruxelles
Nr. fax: +32 2 299 35 23

Pentru primul-ministru:
Cabinetul primului-ministru
Piața Victoriei nr. 1
Sectorul 1, 011791, București
Nr. fax: +40 21 319 15 88

Pentru Ministerul Finanțelor Publice din România:
Ministerul Finanțelor Publice din România
Str. Apolodor nr. 17
Sectorul 5, 050741, București
Nr. fax: +40 21 312 16 30

Pentru Banca Națională a României:
Banca Națională a României
Str. Lipscani nr. 25
București, 030031
Nr. fax: +40 21 312 62 60

12. Pentru România, acest al doilea Memorandum suplimentar va intra în vigoare după parcurgerea procedurilor interne prevăzute de legislația română. Acest al doilea Memorandum suplimentar poate fi amendat cu acordul comun al părților, sub forma unui addendum. Orice astfel de addendum va constitui parte integrantă a Memorandumului și va intra în vigoare în conformitate cu aceleași proceduri ca și cele aplicabile Memorandumului.

Adoptat la Bruxelles la 20 iulie 2010 și la București la 2 august 2010, în 5 exemplare originale în limba engleză.

ROMÂNIA
Reprezentată de
Emil Boc,
prim-ministru

Sebastian Teodor Gheorghe Vlădescu,
ministrul finanțelor publice
Mugur Constantin Isărescu,
guvernatorul Băncii Naționale a României

UNIUNEA EUROPEANĂ
Reprezentată de Comisia Europeană
Olli Rehn,
membru al Comisiei Europene

CRITERII SPECIFICE DE POLITICĂ ECONOMICĂ
(Modificări și completări la anexa nr. I la Memorandumul de înțelegere și la anexa 1
la primul Memorandum suplimentar de înțelegere)

Avându-se în vedere modificarea perspectivelor economice pentru anul 2010 apărută de la evaluarea programului din luna ianuarie 2010, ținta de deficit ESA95 pentru anul 2010, de 6,4% din PIB, din primul Memorandum suplimentar va fi înlocuită cu o țintă de 7,3% din PIB în termeni ESA95 (6,8% din PIB în termeni de numerar). Pentru menținerea încrederii în cifrele privind deficitul bugetului general consolidat, Guvernul României este gata să supună aceste cifre în permanență unui audit. Progresele în materie de consolidare fiscală vor fi monitorizate în raport cu această nouă țintă. În plus, criteriile specifice de politică economică precizate în anexa nr. I la Memorandumul de înțelegere și în anexa 1 la primul Memorandum suplimentar de înțelegere vor fi completate cu următoarele acțiuni:

Acțiuni ce vor fi întreprinse înaintea virării celei de-a treia tranșe a împrumutului UE

- Implementarea riguroasă a unor măsuri de reducere a cheltuielilor, ce includ:

- o reducere cu 25% a salariilor din sectorul public, sporurilor și altor compensații plătite tuturor salariaților din sectorul public începând cu data de 1 iulie 2010, asigurând în același timp un salariu minim de 600 lei;

- raționalizarea în continuare a numărului de salariați din sectorul public în lunile următoare;

- o reducere cu 15% a tuturor prestațiilor sociale, cu excepția pensiilor și a alocațiilor pentru însoțitorii persoanelor cu handicap cu gradul I de invaliditate. Programele sociale care nu sunt direcționate către grupurile dezavantajate ale societății vor contribui, proporțional, cu mai mult la această reducere;

- o înghețare a pensionărilor anticipate începând cu data de 1 iunie 2010 și până la intrarea în vigoare a legii de reformă a sistemului de pensii. Pensiile noi de invaliditate vor fi acordate numai dacă acestea au fost în prealabil aprobate de echipele de evaluare medicală din Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale;

- reducerea cu 0,3% din PIB a transferurilor către autoritățile locale.

- Implementarea riguroasă a unor măsuri de sporire continuă a veniturilor, ce includ:

- o creștere a ratei TVA de la 19% la 24%;

- extinderea bazei de impunere pentru impozitul pe venit, pentru a include și tichetele de masă, veniturile din câștigurile de capital, inclusiv dobânzile la depozitele bancare și plățile compensatorii, precum și eliminarea graduală a scutiilor de la impozitul pe venit acordate programatorilor din domeniul IT.

În cazul în care aceste acțiuni nu sunt implementate până la începutul lunii iulie 2010 sau nu conduc la consolidarea anticipată, vor fi implementate acțiuni suplimentare de consolidare fiscală, pentru a se elimina orice deficit bugetar anticipat.

A patra tranșă [T4 2010]

A. Consolidare fiscală

- Progrese în implementarea bugetului pe anul 2010 ce vizează o țintă de deficit al bugetului general consolidat de 7,3% din PIB în termeni ESA95 (deci 6,8% din PIB în termeni de numerar)

- Adoptarea unui proiect de buget pentru anul 2011 care are în vedere continuarea reducerii considerabile a deficitului structural, în conformitate cu recomandarea Consiliului formulată la art. 126.7

- Eliminarea celui de-al 13-lea salariu aferent anului 2010 pentru angajații din sectorul public. Acest lucru se va reflecta în bugetul anului 2011.

- Respectarea țintei din bugetul anului 2010 pentru cheltuielile cu bunuri și servicii, excluzând rambursarea arieratelor acumulate

B. Guvernanța fiscală și reforma fiscală structurală

- Stimularea adecvată a inspectorilor cu atribuții în colectarea impozitelor și taxelor, în vederea majorării veniturilor fiscale

- Acțiuni efective îndreptate împotriva evaziunii fiscale, în mod deosebit pentru a spori veniturile din accize cu 2 miliarde lei comparativ cu nivelurile anului 2009

- Aprobarea de către Parlament a legislației revizuite a pensiilor până la sfârșitul lunii septembrie 2010

C. Reglementarea și supravegherea sectorului financiar

- Intrarea în vigoare a legii privind independența autorităților de supraveghere din sectorul financiar nonbancar până la finele lunii septembrie 2010

- Asigurarea capacității Băncii Naționale a României de a face față provocărilor la adresa stabilității financiare, generate printre altele de presiunile asupra calității activelor, inclusiv prin planuri de contingență

- Întărirea finanțării fondului de garantare a depozitelor prin: (i) majorarea cotei efective de contribuție la 0,3% în 2011 și creșterea progresivă a ratei de acoperire prealabilă la 2%; (ii) eliminarea treptată a liniilor de credit stand-by de la instituțiile de credit, începând din luna ianuarie 2011; (iii) revizuirea aranjamentelor de guvernanță a Fondului de Garantare a Depozitelor pentru a se asigura că nici membrii Consiliului și nici angajații instituțiilor de credit nu sunt reprezentați în consiliul de administrație. Amendamentele necesare ar trebui să intre în vigoare începând cu finele lunii septembrie 2010.

- Menținerea cadrului actual de reglementare prudențială în materie de provizionare

- Consolidarea stabilității financiare prin reținerea de la promovarea unor inițiative legislative (precum actualul proiect al legii insolabilității personale) ce ar submina disciplina în materie de creditare

- Efectuarea amendamentelor legislative necesare menite să clarifice regimul de despăgubire a creditorilor băncilor plasate sub administrare specială, pentru a asigura implementarea efectivă a legislației recent amendate privind lichidarea instituțiilor de credit cu probleme financiare. Această legislație ar trebui să intre în vigoare până la sfârșitul lunii decembrie 2010.

D. Reforme structurale

- Punerea în aplicare a țintelor trimestriale rezultând în reducerea trimestrială cu 2,5% a arieratelor de către fiecare dintre cele 10 companii de stat cu cele mai mari pierderi. Punerea în aplicare va începe cu al treilea trimestru al anului 2010.

- Pași concreți în direcția privatizării sau închiderii Societății Comerciale „Termoelectrica” — S.A. și a privatizării Societății Naționale de Transport Feroviar CFR Marfă — S.A.

- Raționalizarea numărului de școli și de spitale

- Adoptarea unui acord multianual de performanță între Ministerul Transporturilor și Infrastructurii și agențiile de implementare în termen de 30 de zile de la adoptarea de către Guvern a cadrului bugetar pe termen mediu.

A cincea tranșă [T2 2011]

A. Consolidare fiscală

- Implementarea de prevederi în buget care să garanteze că fondul de salarii din sectorul public în anul 2011 nu va depăși 39 miliarde lei. Acest obiectiv va fi realizat prin reducerea numărului total de angajați în sectorul public la 1,29 milioane la începutul anului 2011.

- Introducerea sistemului de coplată pentru serviciile medicale. Ponderea scutiilor de la obligația de a efectua aceste plăți nu va depăși 40%.